

Kwartaalmonitor Detailhandel

Derde kwartaal 2015

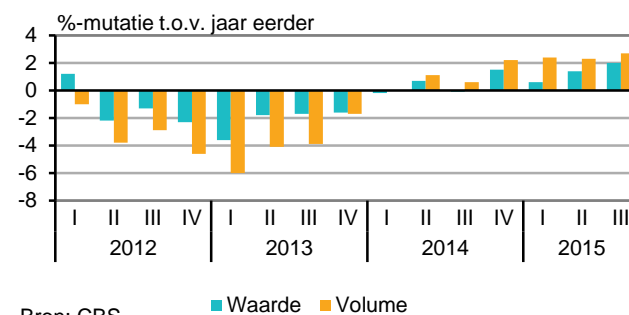

Omzet detailhandel groeit verder

- Totale detailhandel: Detailhandel beleeft beste kwartaal in zeven jaar
- Foodsector: Omzet winkels in food stijgt gestaag
- Non-foodsector: Uitstekend kwartaal voor winkels in non-food
- Internetverkopen: Opnieuw flinke groei online omzet
- Bestedingen huishoudens en consumentenvertrouwen: Consumentenvertrouwen op hoogste punt in 8 jaar

Het ging in het derde kwartaal opnieuw beter met de detailhandel. De omzet kwam 2 procent hoger uit dan in het derde kwartaal van vorig jaar, de grootste omzetgroei in de afgelopen 7 jaar. Het volume steeg in de afgelopen 8 jaar niet zo hard. Zowel bij de winkels in food als in non-food steeg de omzet en ook online werd er weer flink meer omgezet. Consumenten besteedden meer in de winkels, vooral aan kleding en woninginrichting. Het aantal faillissementen liep met bijna een kwart terug ten opzichte van het derde kwartaal van 2014. Daarnaast werden er 1.500 meer bedrijven gestart dan opgeheven. Er waren meer openstaande vacatures, vooral omdat er meer nieuwe vacatures ontstonden. Zowel consumenten als ondernemers zijn positief gestemd over de economie.

Omzetontwikkeling detailhandel

Bron: CBS

[StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

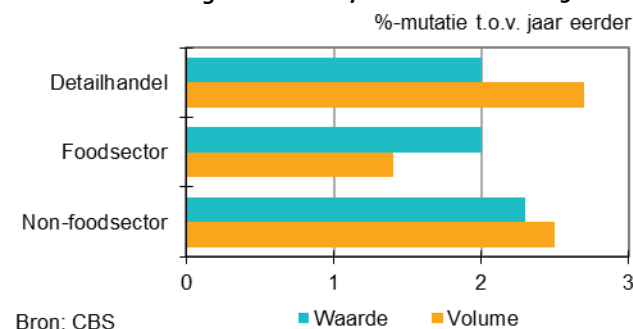
Totale detailhandel

Detailhandel beleeft beste kwartaal in zeven jaar

In het derde kwartaal van 2015 heeft de detailhandel 2 procent meer omgezet dan in dezelfde periode een jaar eerder. Het volume groeide met 2,7 procent nog iets harder dan de omzet, de prijzen namen met ruim een half procent af. De detailhandel behaalde de grootste omzetstijging in de afgelopen 7 jaar. De groei van het volume is zelfs de grootste in bijna 8 jaar tijd.

De groei wordt vooral getrokken door de winkels in non-foodartikelen. Deze winkels realiseerden een omzetgroei van 2,3 procent. Daarnaast viel de omzet van de winkels in voedings- en genotmiddelen 2 procent hoger uit dan in dezelfde periode een jaar eerder. Naast deze twee categorieën bestaat de detailhandel uit de categorieën benzinestations en niet-in-winkel (o.a. webwinkels).

Omzetontwikkeling detailhandel, derde kwartaal 2015

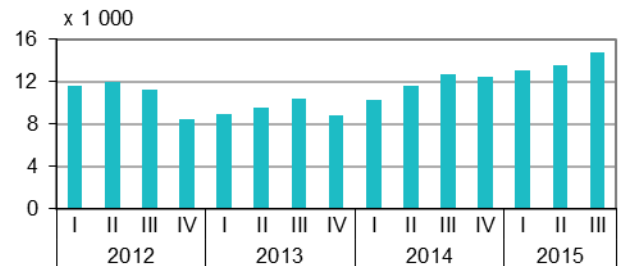
Bron: CBS

[StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

Aantal openstaande vacatures neemt verder toe

Het herstel van de detailhandel vertaalt zich in een verdere stijging van het aantal openstaande vacatures. Het aantal onvervulde vacatures nam sinds vorig jaar met zo'n 17 procent toe naar ongeveer 2100. Er ontstonden ongeveer 36 duizend nieuwe vacatures, 2 duizend meer dan in het derde kwartaal van 2014. Daarnaast steeg het aantal vervulde vacatures ook, met ongeveer 2 duizend.

Aantal openstaande vacatures

Bron: CBS

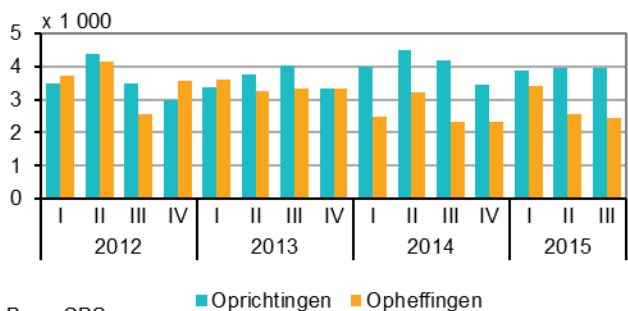
[StatLine: Vacatures](#)

Aantal bedrijven toegenomen

In het derde kwartaal zijn er ongeveer 3.900 nieuwe bedrijven gestart in de detailhandel, 6 procent minder dan in hetzelfde kwartaal van vorig jaar. Daarnaast zijn er afgelopen kwartaal ruim 2.400 bestaande bedrijven gestopt. Dat zijn ruim 5 procent meer opheffingen dan in het derde kwartaal van 2014.

Het totale aantal bedrijven in de detailhandel is sinds vorig jaar voorzichtig gegroeid. In totaal telde de detailhandel aan het eind van het derde kwartaal 112.945 bedrijven. Dit is een toename van een kleine 4 procent ten opzichte van een jaar geleden. De stijging komt voornamelijk door de groei van het aantal webwinkels.

Oprichtingen en opheffingen bedrijven detailhandel

Bron: CBS

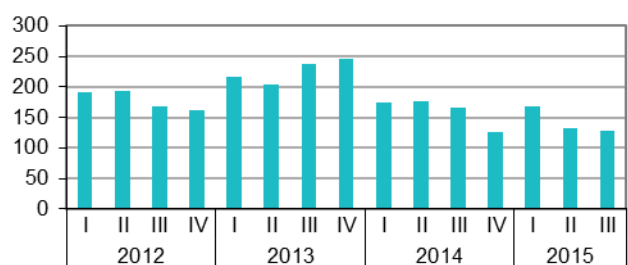
[StatLine: Oprichtingen bedrijven; opheffingen bedrijven](#)

Ongeveer een kwart minder faillissementen

Het aantal winkeliers dat in het derde kwartaal failliet ging is verder teruggelopen: 127 ondernemingen moest de deuren gedwongen sluiten. Ten opzichte van dezelfde periode een jaar eerder betekent dit bijna een kwart minder faillissementen. Vergeleken met het derde kwartaal van 2013 is het aantal faillissementen zelfs bijna gehalveerd.

In bijna alle onderliggende branches nam het aantal faillissementen af. De grootste daling was bij de kleding- en schoenenwinkels waarbij in het derde kwartaal 21 winkels op de fles gingen. Een jaar eerder was dit nog bijna twee keer zoveel (39 keer).

Uitgesproken faillissementen detailhandel

Bron: CBS

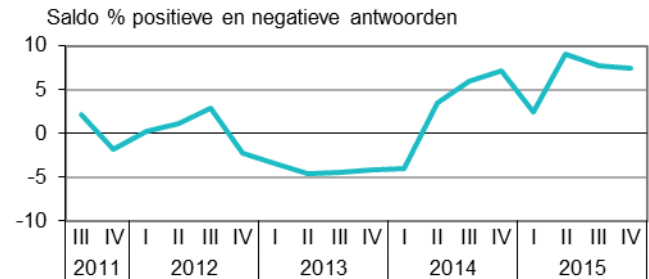
[StatLine: Uitgesproken faillissementen](#)

Vertrouwen detailhandel nauwelijks veranderd

Aan het begin van het vierde kwartaal zijn ondernemers in de detailhandel voor het zevende kwartaal op rij positief gestemd, maar wel iets minder dan drie maanden eerder. Het ondernemersvertrouwen in de detailhandel is aan het begin van het vierde kwartaal +7,4. Aan het begin van het derde kwartaal was dit +7,7.

Het ondernemersvertrouwen is samengesteld uit drie deelindicatoren: de ontwikkeling van de omzet in het vorige kwartaal, een oordeel over de handelsvoorraden en de omzetverwachting voor het lopende kwartaal. In hun omzetverwachting zijn ondernemers positiever dan drie maanden geleden, net als over de voorraden. Over de ontwikkeling van de omzet in de afgelopen drie maanden zijn ondernemers juist iets minder positief.

Vertrouwen detailhandelaren (seizoengecorrigeerd)

Bron: CBS

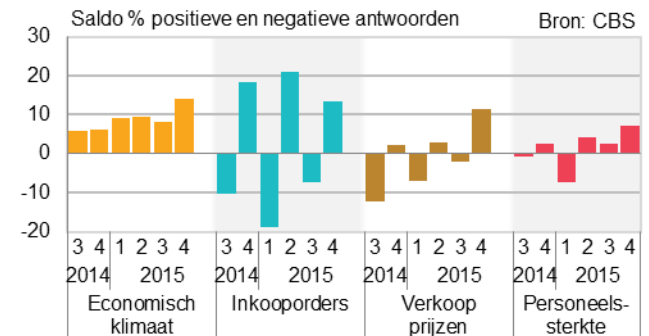
[StatLine: Ondernemersvertrouwen](#)

Ondernemers positiever over economische klimaat

Ondernemers in de detailhandel hebben goede verwachtingen voor het vierde kwartaal. Per saldo verwacht 14 procent een verbetering van het economisch klimaat. Ook verwachten ondernemers een toename van de inkooporders. Net als vorig kwartaal wordt per saldo een toename van de personeelssterkte verwacht. De groep die een toename voorziet is iets groter dan aan het begin van het derde kwartaal.

Per saldo verwacht 12 procent van de ondernemers een verhoging van de verkoopprijzen door te voeren. Vorig jaar werd er aan het begin van het vierde kwartaal nauwelijks verandering in de verkoopprijzen verwacht.

Verwachtingen derde kwartaal 2015

Bron: CBS

[StatLine: Conjuncturenquête Nederland](#)

Foodsector

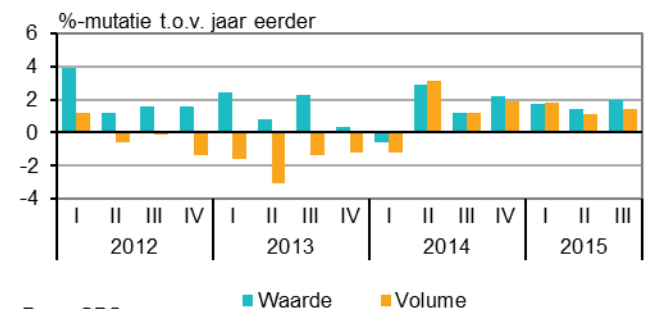
Omzet winkels in food stijgt gestaag

In het derde kwartaal groeide de omzet van de foodwinkels gestaag verder. De omzet was bijna twee procent hoger dan het jaar ervoor. Dat kwam vooral doordat foodwinkels ruim een procent meer verkochten.

De supermarkten, die een aandeel van ruim 85 procent hebben in de foodsector, wisten de groei van voorgaande kwartalen vast te houden. De omzet steeg met ruim 2 procent.

De speciaalzaken in voedings- en genotmiddelen bleven steken op een nulgroei. De prijzen waren ten opzichte van een jaar eerder 1,3 procent hoger. Hiermee werd de krimp van het volume nog enigszins gecompenseerd.

Omzetontwikkeling foodsector

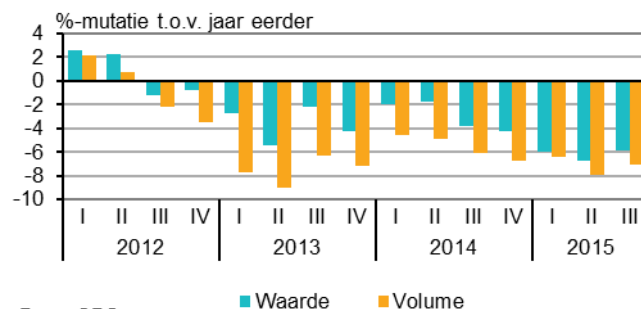
Bron: CBS

[StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

Omzet slijterijen blijft afnemen

Slijterijen hebben in het derde kwartaal van dit jaar bijna 6 procent minder omzet behaald dan in dezelfde periode een jaar eerder. Sinds het derde kwartaal van 2012 is sprake van een omzetsdaling. De daling kan worden toegeschreven aan de afnemende volumes. In 2013 en 2014 leek deze daling vooral te worden veroorzaakt door sterke prijsstijgingen. In de eerste drie kwartalen van 2015 nam echter ook het volume sterk af, zonder dat dit direct gepaard ging met verdere prijsstijgingen.

Omzetontwikkeling slijterijen

Bron: CBS

[StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

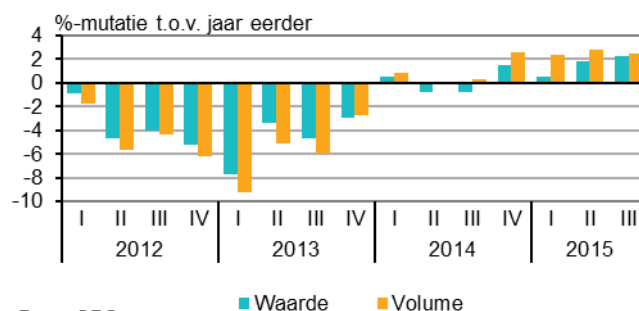
Non-foodsector

Grootste omzetgroei non-foodwinkels in bijna 8 jaar

Non-foodwinkels boekten in het derde kwartaal 2,3 procent meer omzet dan in dezelfde periode een jaar eerder. Dit is voor het vierde kwartaal op rij een duidelijke omzetgroei en de grootste omzetgroei sinds het vierde kwartaal van 2007. De omzetgroei is vooral te danken aan een toename van de verkopen van ruim 2 procent. De prijzen daalden in het derde kwartaal opnieuw, ook al was de prijsdaling minder sterk dan in het vorige kwartaal.

De omzetgroei kende een grillig verloop in de afzonderlijke maanden, met een dip in augustus (-4,2 procent) en een flinke plus in september (+6,9 procent). Vooral kledingwinkels en meubelzaken zetten in augustus minder om doordat het weer aanzienlijk beter was dan een jaar eerder. In september werd deze omzetsdaling uiteindelijk ruimschoots gecompenseerd.

Omzetontwikkeling non-foodsector

Bron: CBS

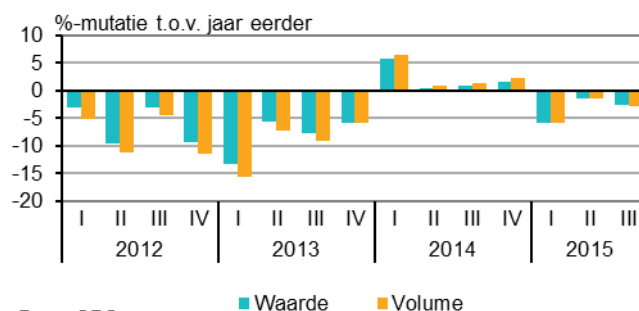
[StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

Minder omzet winkels in doe-het-zelfartikelen

De omzet van doe-het-zelfzaken is in het derde kwartaal verder gekrompen. De omzet was ruim 2,5 procent lager dan in dezelfde periode een jaar eerder. Na de positieve omzetontwikkeling in 2014 is dit alweer het derde kwartaal op rij waarin de omzet is afgenomen. De omzetsdaling is vooral te wijten aan een krimp in het aantal ondernemingen ten opzichte van een jaar eerder.

De grootste onderliggende branche, de bouwmarkten, zetten in het derde kwartaal bijna 2 procent minder om.

Omzetontwikkeling winkels in doe-het-zelfartikelen

Bron: CBS

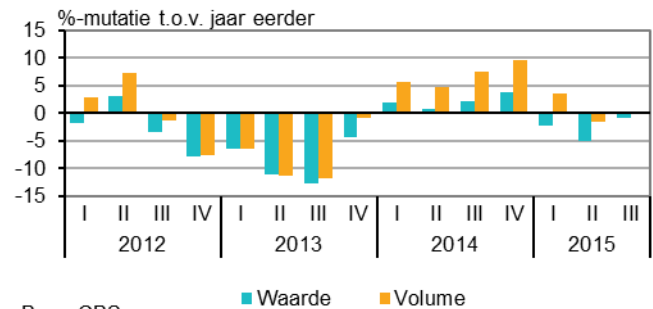
[StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

Kleine omzetkrimp voor winkels in consumentenelektronica

Winkels in consumentenelektronica wisten ook in het derde kwartaal geen omzetgroei te realiseren. Al sinds het eerste kwartaal van dit jaar kampen de elektronicawinkels met een dalende omzet. In het derde kwartaal nam de omzet met bijna 1 procent af. Het volume was ongeveer op hetzelfde niveau als een in dezelfde periode een jaar eerder.

De computerwinkels lieten een sterke omzetsdaling zien van ruim 13 procent. Winkels in wit- en bruingoed boekten daarentegen een omzetstijging van ongeveer 3 procent. Dit is voor deze winkels de sterkste omzetstijging in ruim drie jaar.

Omzetontwikkeling winkels in consumentenelektronica

Bron: CBS

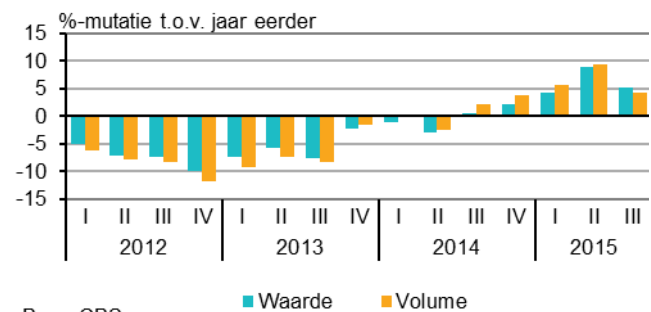
[StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

Groei woonwinkels zet door

In het derde kwartaal behaalden de woonwinkels ruim 5 procent meer omzet dan het jaar ervoor. Hiermee nam de omzet minder sterk toe dan in het voorgaand kwartaal. Er werd in het derde kwartaal ruim 4 procent meer verkocht. Daarnaast was het prijsniveau bijna 1 procent hoger dan een jaar eerder.

Binnen de woningbranche lieten de keukenwinkels wederom de sterkste stijging zien. De omzet groeide in het derde kwartaal met bijna 17 procent. Ook de winkels in meubels en woninginrichting boekten 7,2 procent meer omzet in het derde kwartaal van 2014. De winkels in huishoudelijke artikelen behaalden juist minder omzet. In deze winkels werd bijna 13 procent minder uitgegeven dan het jaar ervoor.

Omzetontwikkeling woonwinkels

Bron: CBS

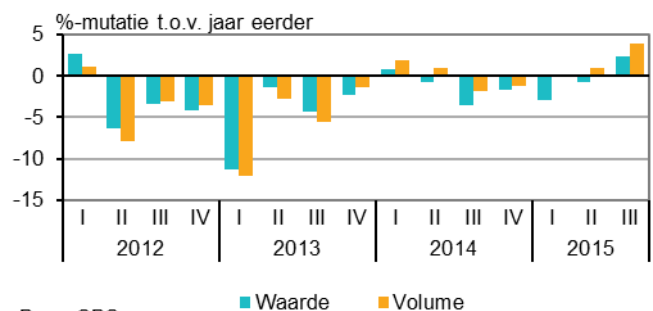
[StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

Kleding- en schoenenbranche in de plus

Na een omzetkrimp van vijf kwartalen op rij hebben de schoenenkleding- en kledingschoenenwinkels in kleding en schoenen meer omgezet dan het jaar ervoor. De omzet groeide met ruim 2 procent. Dit was met name toe te schrijven aan de toenemende verkopen (volume), die met bijna 4 procent toenamen. Ondanks de positieve omzetontwikkeling heeft de kleding- en schoenenbranche nog steeds een lange weg te gaan om op het niveau te komen van het derde kwartaal van 2007. Sinds dat jaar leverden de winkels in deze branche bijna 16 procent van hun omzet in.

Bij winkels in bovenkleding nam de omzet met ruim 4 procent het sterkst toe. De omzet van de textielsupermarkten groeide minimeer met een 0,2 procent. Winkels in schoenen behaalden echter, met een omzetsdaling van ruim 3 procent, minder omzet dan een jaar eerder.

Omzetontwikkeling winkels in kleding, schoeisel en textiel

Bron: CBS

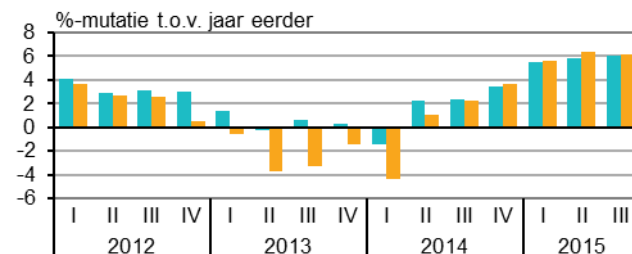
[StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

Winkels in persoonlijke verzorging verder in de lift

Winkels in persoonlijke verzorging behaalden de sterkste omzetgroei sinds het eerste kwartaal van 2003. De omzet in de drogisterijen en parfumeries was 6 procent hoger dan vorig jaar. De sterke omzetgroei is toe te schrijven aan de toename in verkopen; het prijsniveau was nagenoeg gelijk aan vorig jaar.

De omzet van de drogisterijen was in het derde kwartaal 4,4 procent hoger, vergelijkbaar met de voorgaande twee kwartalen. Drogisterijen wegen binnen deze deelbranche het zwaarst en hebben een omzetaandeel van ruim 70 procent.

Omzetontwikkeling winkels in persoonlijke verzorging

Bron: CBS

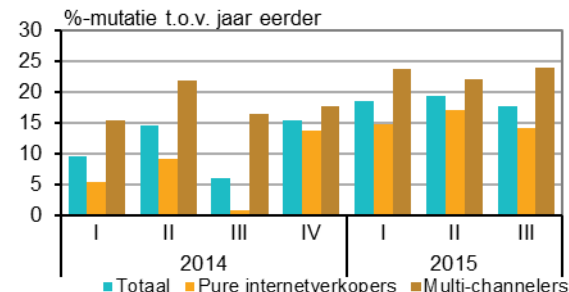
[StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling](#)

Internetverkopen

Opnieuw flinke groei online omzet

In het derde kwartaal is de omzet uit onlineverkopen binnen het midden- en grootbedrijf met bijna 18 procent toegenomen ten opzichte van een jaar eerder. Bij winkels waar consumenten alleen online kunnen kopen groeide de omzet met 14 procent. Bij winkels waar de verkoop via het internet een nevenactiviteit is, de zogeheten multi-channelers, nam de omzet zelfs met 24 procent toe. Hierbij gaat het meestal om fysieke winkels die een webshop hebben.

Omzetontwikkeling internetverkopen

Bron: CBS

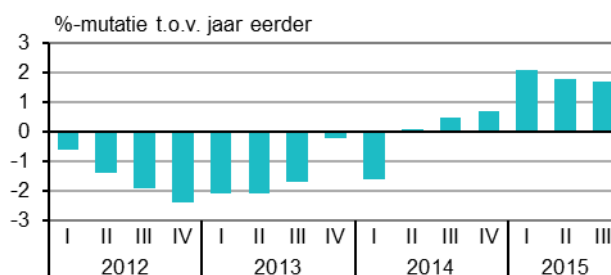
[StatLine: Detailhandel; omzetontwikkeling internetverkopen](#)

Bestedingen huishoudens en consumentenvertrouwen

Consumptie groeit verder

Huishoudens hebben in het derde kwartaal bijna 2 procent meer besteed aan goederen en diensten dan in het derde kwartaal van 2014. Het consumptievolume is nog wel ongeveer 3 procent kleiner dan tijdens de hoogconjunctuur in het tweede kwartaal van 2008. De cijfers zijn gecorrigeerd voor prijsveranderingen. Dat consumenten meer besteden dan een jaar eerder is in lijn met de lichte verbetering van de werkgelegenheid en het herstel op de woningmarkt. Ook verbeterde het consumentenvertrouwen in het derde kwartaal verder: in november werd het hoogste niveau in ruim 8 jaar bereikt. Consumenten gaven in het derde kwartaal vooral meer uit aan kleding, meubels en elektrische apparaten. Ook besteedden ze aanzienlijk meer aan auto's en aan diensten, zoals woninghuur, reizen met openbaar vervoer, bezoek aan restaurant of kapper en verzekeringen.

Binnenlandse consumptie door huishoudens (volume)

Bron: CBS

[StatLine: Bestedingen; consumptie huishoudens](#)

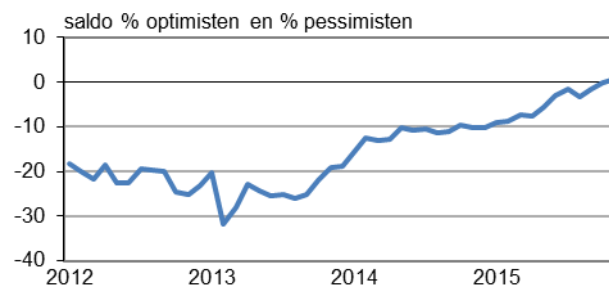
Consumentenvertrouwen op hoogste punt in 8 jaar

De afgelopen drie maanden is de stemming van consumenten verder verbeterd. Het vertrouwen staat op het hoogste niveau in ruim 8 jaar tijd. Het consumentenvertrouwen kwam in november uit op 9. In augustus en september was dat achtereenvolgens 5 en 8.

Met 9 ligt het consumentenvertrouwen ruim boven het gemiddelde van de afgelopen twintig jaar (-8). Het consumentenvertrouwen is gebaseerd op het oordeel van consumenten over de algemene economische situatie en op hun oordeel over de eigen financiële situatie (de koopbereidheid).

Over de economie zijn consumenten sinds maart positief. De deelindicator Koopbereidheid is in november voor het eerst in ruim 8 jaar positief. De koopbereidheid kwam uit op 1. Eind 2014 was dat nog -10. Het gemiddelde over de afgelopen twintig jaar staat op -4.

Koopbereidheid consumenten (seizoengecorrigeerd)

Bron: CBS

[StatLine: Consumentenvertrouwen, economisch klimaat en koopbereidheid](#)

Opmerkingen betreffende deze publicatie

- Deze publicatie is samengesteld op basis van de cijfers die op 4 december 2015 beschikbaar waren. Mogelijk zijn er op het moment van lezen actuelere cijfers, deze kunt u vinden via de links onder de grafieken.
- De cijfers zijn niet seizoengecorrigeerd. Indien dit wel het geval is dan staat dit aangegeven in de tekst/grafiek.

Meer informatie

CBS Infoservice: [online](#)
Telefonisch (08:30-17.30): 088 5707070

Media:
CBS Persdienst: persdienst@cbs.nl
Telefonisch: 070 3374444

Colofon

Tekst sector bedrijfsstatistieken Den Haag (EBD).

Datum 4 december 2015